

Małe olimpiady przedmiotowe

Test z języka polskiego

Organizatorzy:

Wydział Edukacji
Urzędu Miasta
w Koszalinie

Centrum Edukacji
Nauczycieli
w Koszalinie

Szkoła
Podstawowa
Nr 17
w Koszalinie

Szkoła
Podstawowa
Nr 18
w Koszalinie

***Drogi Uczniu,
test składa się z 35 zadań, na rozwiązanie których masz
80 minut.***

***W zadaniach 1-31 wybierz jedną prawidłową odpowiedź
i zaznacz ją ołówkiem na karcie odpowiedzi.***

W zadaniach 32-35 odpowiedź zapisz na osobnej kartce.

Powodzenia!

Koszalin, maj 2006

Historia ta opowiada o wyprawie do Ameryki Południowej, gdzie genialny, choć nieco dziwaczny profesor Challenger, odkrył krainę zamieszkiwaną przez prehistoryczne dinozaury. W wyprawie wzięli też udział: rywal uczonego, profesor Summerlee, lord Roxton, dzielny podróżnik i poszukiwacz przygód oraz skrzętnie notujący wszystkie wydarzenia młody dziennikarz nazwiskiem Malone, korespondent wpływowej gazety.

Dziewiątego dnia naszej wędrówki, zrobiwszy według moich przybliżonych obliczeń ze sto dwadzieścia mil, poczęliśmy wydobywać się z lasu. Zresztą był on już coraz niższy i stopniowo przeszedł w krzewy. Wchodziliśmy teraz w potężne bambusowe zarośla, tak gęste, że torowaliśmy sobie drogę wielkimi nożami i indiańskimi siekierami przypominającymi krótkie halabardy. [...]

Ale nazajutrz o świcie, zerwawszy się na nogi, zobaczyliśmy znów inny krajobraz. Za sobą mieliśmy mur bambusów, tak wyraźny, jakby znaczył bieg rzeki. Przed nami leżała otwarta, leciutko wznosząca się równina upstrzona kępami wysokich paproci. Falowała przed nami, gdzieś na horyzoncie zamykało ją długie górskie pasmo przypominające grzbiet wieloryba. Do tych gór doszliśmy koło południa tylko po to, by ujrzeć za nimi płytką dolinę znów łagodnie uciekającą w górę aż do niskiego, zaokrąglonego horyzontu. Tu właśnie przy przekraczaniu pierwszych wzgórz zaszedł pewien wypadek, może doniosły, a może błahy.

Profesor Challenger, który wraz z dwoma miejscowymi Indianami szedł w awangardzie, stanął nagle, wzburzony wskazał na coś po prawej stronie i krzyknął, że nareszcie coś odkrył. Idąc wzrokiem za jego ręką, ujrzeliśmy o jakąś milę od nas coś na kształt potężnego, szarego ptaka, wolnymi zamachami skrzydeł wzbijającego się w górę i niskim, płynnym i prostym lotem ginącego w olbrzymich paprociach.

– Widział pan! – w podnieceniu wołał Challenger do profesora Summerlee. – Widział pan? Summerlee wpatrywał się w miejsce, gdzie skrył się ów stwór.

– I uważa pan, że co to było? – zapytał.

– Jestem przekonany, że pterodaktyl.

Summerlee roześmiał się pogardliwie.

– Pterobzdura – powiedział. – To był bocian, nic innego.

Challengera aż zatkało z oburzenia. Zarzucił swój ładunek na plecy i w milczeniu ruszył dalej. Ale lord John zbliżył się do mnie z twarzą poważniejszą niż zwykle. W rękę trzymał lornetkę Zeissa.

– Przyjrzałem mu się, nim zniknął – rzekł. – Nie mogę powiedzieć, co to za ptak, ale ręczę honorem, że takiego jeszcze nigdy w życiu nie widziałem. [...]

(Arthur Conan Doyle „W zaginionym świecie”)

- **awangarda – straż przednia**

1. Kto jest narratorem w powieści?
  - A) profesor Challenger
  - B) lord Roxton
  - C) Malone
  - D) nie wiadomo
2. Jaki był cel ekspedycji naukowej?
  - A) badanie zwierząt i roślin zamieszkujących Ameryką Południową
  - B) dotarcie do krainy zamieszkiwanej przez prehistoryczne dinozaury
  - C) poznanie krajobrazu Ameryki Południowej
  - D) żadna z odpowiedzi nie jest poprawna
3. Kto był inicjatorem wyprawy?
  - A) profesor Challenger
  - B) profesor Summerlee
  - C) lord Roxton
  - D) nie wiadomo
4. Do jakiego gatunku powieści można zaliczyć przedstawiony fragment?
  - A) fantastycznej
  - B) przygodowej
  - C) historycznej
  - D) obyczajowej
5. Jakie krajobrazy kolejno oglądali wędrowcy?
  - A) las - bambusowe zarośla – równina - dolina
  - B) las - równina- bambusowe zarośla- góry
  - C) las - równina – bambusowe zarośla - dolina
  - D) las - bambusowe zarośla – równina- góry
6. Który ciąg określał najtrafniej opisuje profesora Challengego?
  - A) impulsywny, genialny, dziwak
  - B) wyniosły, dostojeiny, genialny
  - C) dziwaczny, stateczny, śmieszny,
  - D) pomysłowy, dobry organizator, zadziwiający
7. Które twierdzenie jest fałszywe?
  - A) Profesor Challenger był postacią genialną, ale dość dziwaczną.
  - B) Profesor Summerlee nie uwierzył w odkrycie profesora Challengego.
  - C) Lord Roxton był podróżnikiem i poszukiwaczem przygód.
  - D) W wyprawie uczestniczyły 4 osoby.
8. Jaka forma wypowiedzi dominuje w tekście?
  - A) opis i charakterystyka
  - B) sprawozdanie i opis
  - C) opis i opowiadanie
  - D) charakterystyka i opowiadanie
9. Co oznacza zwrot „**kroczyć w awangardzie**”?
  - A) iść szybko
  - B) iść na przedzie
  - C) zamykać kolumnę
  - D) kroczyć z dumą

10. W jakim słowniku można znaleźć znaczenie zwrotu „kroczyć w awangardzie”?
- A) języka polskiego
  - B) ortograficznym
  - C) frazeologicznym
  - D) poprawnej polszczyzny
11. Co oznacza fragment zdania „**równina upstrzona kępami wysokich paproci**”?
- A) równinę gdzieśgdzie pokrywały paprocie
  - B) na równinie rosły kępy paproci
  - C) w krajobrazie równiny wyróżniały się paprocie
  - D) wszystkie odpowiedzi są poprawne
12. Którym wyrażeniem można zastąpić wyraz **upstrzony**?
- A) gęsto usiany
  - B) często występujący
  - C) rzadko porośnięty
  - D) żadnym z podanych
13. Które zdanie jest stwierdzeniem faktu?
- A) Challengeera aż zatkało z oburzenia.
  - B) Lord John zbliżył się do mnie z poważną twarzą.
  - C) Summerlee roześmiał się pogardliwie.
  - D) żadne z powyższych
14. Jak można określić wyraz **pterobzdura**?
- A) archaizm
  - B) neologizm
  - C) wyraz gwarowy
  - D) żadna z odpowiedzi nie jest poprawna
15. Jakie środki stylistyczne występują w zdaniu „**Falowała przed nami, gdzieś na horyzoncie zamykało ją długie górskie pasmo przypominające grzbiet wieloryba**”.
- A) metafora i epitet
  - B) przenośnia i porównanie
  - C) porównanie i epitet
  - D) apostrofa i epitet
16. Który szereg wyrazów nie zawiera synonimów słowa **rywal**?
- A) kontrkandydat, konkurent
  - B) przeciwnik, konkurent
  - C) przeciwnik, kontrpartner
  - D) konkurent, zawodnik
17. W którym szeregu wyrazów występują tylko czasowniki dokonane?
- A) wszedł, popatrzył, przekroczył
  - B) ujrzał, zamachał, niósł
  - C) zapowiedział, zamykał, zrobił
  - D) szedł, stanął, wskazał

18. Który szereg nie zawiera wyrazów pokrewnych?
A) podróż, podróżować, podróżnik
B) wyprawa, wyprawka, wyprowadzić
C) wędrówka, włóczęga, wypadek
D) wędrowny, wędrować, wędrówka
19. Jaka część mowy nie wystąpiła w zdaniu „**Zarzucił swój ładunek na plecy i w milczeniu ruszył dalej**”?
A) zaimek
B) przyimek
C) spójnik
D) przymiotnik
20. Jaką częścią mowy jest podkreślony wyraz „**Tu właśnie przy przekraczaniu pierwszych wzgórz zaszedł pewien wypadek**”?
A) czasownikiem
B) rzeczownikiem
C) przysłówkiem
D) żadną z podanych
21. Który zapis przysłówka jest poprawny?
A) nienajciekawiej
B) nienaj ciekawiej
C) nie najciekawiej
D) żaden z powyższych
22. W którym zdaniu użyto niewłaściwej formy wyrazu **cudzysłów**?
A) Słowa autora zapisano w cudzysłowie.
B) Przepisując tekst, zapomniałem cudzysłowu.
C) Cytowany tekst zapisano w cudzysłowie.
D) Wszystkie zdania są poprawne.
23. W którym zdaniu występuje podmiot domyślny?
A) Summerlee roześmiał się pogardliwie.
B) W ręku trzymał lornetkę Zeissa.
C) Widział pan?
D) Lord John zbliżył się do mnie.
24. Jaką funkcję w podanym zdaniu pełni podkreślony wyraz ? „**Summerlee roześmiał się pogardliwie**.”
A) przydawki
B) orzecznika
C) dopełnienia
D) okolicznika
25. Jaki to rodzaj wypowiedzenia „**Summerlee wpatrywał się w miejsce, gdzie skrył się ów stwór**”?
A) zdanie pojedyncze rozwinięte
B) zdanie złożone współrzędnie
C) zdanie złożone podrzędnie
D) równoważnik zdania

26. W którym szeregu występuje wyraz zawierający samogłoskę nosową?
A) wskazał, wysoki, dwadzieścia
B) widział, wzrok, pterobzdura
C) leżała, leciutko, grzbiet
D) przypominać, profesor, kępa
27. W którym wyrazie został niewłaściwie zaznaczony akcent?
A) ła - **du** - nek
B) po - gar - **dli** - wie
C) przy - po - mi - **na** - ją - cy
D) po - waż - **niej** - szy
28. Ile głosek zawiera wyraz **mieliśmy**?
A) 6
B) 7
C) 8
D) 9
29. Który z utworzonych skrótów jest niepoprawny?
A) profesor - prof
B) profesor - prof.
C) Szanowny Pan - Sz. P.
D) kilogram – kg
30. Co oznacza w tekście znak [...]?
A) zmianę formy wypowiedzi
B) początek i koniec akapitu
C) wtrącenie tekstu
D) pominięcie fragmentu tekstu
31. Co oznacza w słowniku ortograficznym kreseczka w wyrazie **kontr/partner**?
A) wyraz należy napisać rozdzielnie
B) w tym miejscu można postawić myślnik
C) w tym miejscu można podzielić wyraz przy przenoszeniu
D) ten wyraz można pisać łącznie lub rozdzielnie

Poniższe zadania (32-35) wymagają Twojej pisemnej odpowiedzi na osobnej kartce.

32. Wypisz z tekstu cytaty, będący przykładem:
A) mowy zależnej
B) mowy niezależnej
33. Odmień przez przypadki w liczbie pojedynczej rzeczownik **Indianin**.
34. Dopisz antonimy do wyrazów: **rywal, świt, łagodnie, wyjść**.
35. Napisz kartkę z dziennika podróży profesora Challenge'a, dotyczącą dziesiątego dnia wędrówki (nie więcej niż 10 zdań).

Klucz odpowiedzi -2006

Pyt.	odpowiedź
1.	C
2.	B
3.	D
4.	B
5.	D
6.	A
7.	D
8.	C
9.	B
10.	C
11.	D
12.	C
13.	D
14.	B
15.	A
16.	D
17.	D
18.	C
19.	D
20.	B
21.	C
22.	A
23.	B
24.	D
25.	C
26.	D
27.	C
28.	B
29.	A
30.	D
31.	C

Kryteria oceny zadań otwartych

32. Prawidłowo zapisany cytat w mowie zależnej: 1 pkt
w mowie niezależnej: 1 pkt
33. Prawidłowo odmieniony rzeczownik – 2 pkt.
jeden błąd w odmianie – 1 pkt.
więcej niż jeden błąd w odmianie – 0 pkt.
34. Prawidłowo dopisane antonimy – 2 pkt
jeden błędny antonim – 1 pkt.
więcej niż jeden błędny antonim – 0 pkt.
35. 1p. – za zgodność z tematem;
1p. – za cechy charakterystyczne dla dziennika, np. narracja pierwszoosobowa, określenie czasu, miejsca, (przynajmniej dwie cechy)
1p. – za kompozycję
1p. – za spójność stylistyczną;
1p. – za poprawność językową (dopuszczalny 1 błąd);
1p. – za ortografię (dopuszczalny 1 błąd)
1p. – za interpunkcję (dopuszczalny 1 błąd interpunkcyjny)